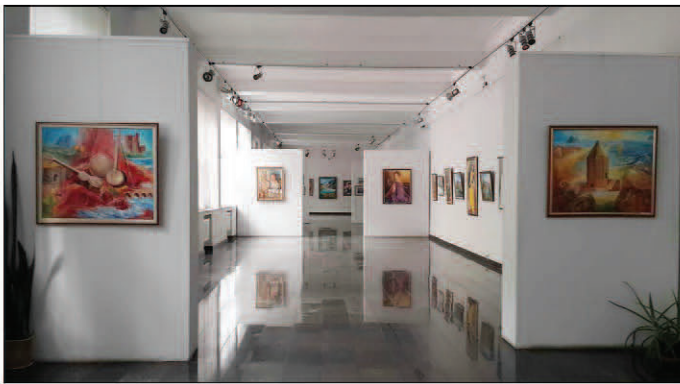

Həzin duyğulu rəssamın rənglər dünyası

Rəssamlıq sənəti çox incə, maraqlı doğuran, insan ruhunu oxşayan gözəl bir sənət növüdür. Rəssamlıq insanın mənəvi aləmindəki daxili duyğularını cəmiyyətlə bölüşməyin ən maraqlı yoludur. Bəli, rəssamlıq dərin sənətdir, bu isə ciddi təxəyyül, istedad, əmək, səbr və mütaliə tələb edir. Bu sənətin vurğunu olan, rənglərin dili ilə danışan, ömrünü-günü rənglərə bağlayan rəssamlardan biri də Naxçıvan Muxtar Respublikasının Əməkdar rəssamı Həbibə Allahverdiyevadır. Onun sənət əsərlərində rəssamın xəyal dünyası, qəlbinin istəyini rənglərin dili ilə bürüzə verməsi özünü göstərir. Tablolar insanı gələcəyə xoş ümidlərə səsləməklə yanaşı, həm də nostalji hisslər oyadır. Daim yaradıcılıq axtarırları, yuxusuz gecələr keçirən Həbibə xanımınla həmsöhbət oldum.

- Həbibə xanım, rəssamlığa olan marağınız hansı zərurətdən yaranıb?

- Rəssamlığa meyil mənə hələ kiçik yaşlarımdan yaranıb. Doğulduğum Şahbuz rayonunun Külüs kəndinin əsrarəngiz təbiət gözəllikləri, yamaclarında qoyun-quzu meleşən dağların şux çamətli, mercəngözlü Batabatın füsunkarlığı, Zorbulağın zümzüməsi məni daim rəsm çəkməyə vadar edib. Bu işdə valideynlərimin köməkliliyi az olmayıb. Onların sayəsində rəssam həmyerlilərimizlə əlaqə saxlamış, sənətin sirlərini öyrənməyə nail olmuşam. Bilirsiniz ki, Şahbuz rayonunun Külüs kəndi rəssamların vətəni hesab olunur. Bu kəndin tanınmış rəssamlarından Azərbaycan təsviri sənətində öz izlərini qoymuş Fəxrəddin Qəhrəmanov, Rəsul Xəlilov, Kirman Abdin, Telman Abdinov və başqalarının adlarını çəke biləm. Onların yaratdığı sənət nümunələri mənə sənətə olan marağı daha da artırdı. 1998-ci ildə Naxçıvan Dövlət Universitetinin Təsviri incəsənət və rəsmxətt ixtisasına daxil oldum. Tələblik illərimdə elimdə fırça olmadan vaxt keçirə bilmirdim.

- Əgər rəssam fitri istedadına güvənib axtarışda olmursa, bu nə ilə nəticələnər?

- Qabiliyyət əsas şərtidir. Qabiliyyət Tanrının mükafatıdır. Bundan əlavə, bacarığı olan hər bir gəncin bu sənətə dərin sevgisi, rəssamlıq ruhu olmalıdır. İstedad təkə rəsm çəkməklə tamamlanmır, burada həm də elm, ruh, sevgi, vəhdət olmalıdır. O zaman mükəmməl bir rəsm əsəri yaratmaq mümkündür. Elə insanlar var ki, qabiliyyəti ilə arxayınlaşıb, unutmaq olmaz ki, bu sona qədər davam edə bilməz. Yaradıcı insan daim axtarışda olmalıdır, həm nəzəri, həm də texniki cəhətdən. Sənətə sevgi yoxdursa qabiliyyət də get-gedə zəifləyəcək.

- Sizin tamaşaçı zövqünü oxşayan sənət əsərləriniz özünəməxsus özəlliyi ilə maraqlıdır. Məhz bu səbəbdən də AMEA-nın vitse-prezidenti İsa Həbibbəyli yaradıcılığınızı yüksək qiymətləndirib: "Həbibbə Allahverdiyeva rəssam-

lıq sənətində realist romantik üslubda əsərlər yaradan istedadlı fırça ustasıdır. Onun əsərlərində həyatın obyektiv dərkini, real mənzərəsini görmək mümkündür. Rəssamın əsərləri ağ rənglər arasındakı mənzərəni, çaları özündə əks etdirir. O, həm təbiətdəki, həm də insandakı zərifliyi bütün parlaqlığı ilə tərənnüm etməyi bacarır."

- Bəli, mən birinci kursda oxuyanda akademik İ.Həbibbəyli universitetin rektoru idi. O, auditoriyaya daxil oldu və mənim adımla mənəviyyət imtahanında istedadlı bir tələbə var idi. Onun çəkdiyi əl işi mənim yadımda qalıb. O, sonra əlavə etdi ki, bundan sonra da sənətin fealiyyətini görmək istəyirəm. İnanıram ki, universitetin həm ictimai, həm də elmi mühtində feallıq göstərəcəksən. Əlbəttə, bu sözlər mənə böyük stimula verdi. Dördüncü kursda oxuyanda Naxçıvan Dövlət Universitetində ilk fərdi sergim keçirildi. 2008-2011-ci illərdə isə Naxçıvan Muxtar Respublikası Rəssamlar Birliyinin Behruz Kəngərli adına sergi salonunda növbəti sergim baş tutdu. Və burada da, İsa müəllim dəyərlili fikirlərini bildirdi.

- 2017-ci ildə ümummilli lider Heydər Əliyevin anadan olmasının 94-cü ildönümünə həsr olunmuş "Rənglərdə zamanın təcəssümü" adlı fərdi serginiz təşkil olundu. Sergi haqqında fikirlərinizi bildirmək bizim üçün maraqlıdır.

- Bəli, 8 may 2017-ci il tarixində Naxçıvan Muxtar Respublikası Rəssamlar Birliyinin Behruz Kəngərli adına sergi salonunda keçirilən sergim maraqla qarşılandı. Azərbaycanın qədim tarixini, tariximizin yadigarı olan Naxçıvanın mədəniyyətini, inkişafını rənglərin dili ilə göstərməyə çalışmışdım. Sergidə ulu öndər Heydər Əliyevin kompazisiyalı portretləri yer almışdı. Ulu Naxçıvanımız qədim tarixini, milli mənəvi dəyərlərimizi təbliğ etmək əsas ideyam idi. Sergidə muxtar respublika türk-islam mədəniyyət nümunələri, Əshabi-Kəhf ziyarətگاهی rənglərin dili ilə tamaşaçılara çatdırıldı. Digər bir əsə-

rim "Azərbaycanın sönməz güneşi" adlanır. Bu portreti ümummilli liderimiz Heydər Əliyevin fealiyyətinə həsr etmişəm. Heqiqətən Heydər Əliyev Azərbaycanı parçalanmaqdan xilas etdi. Xalqımız işıqlı gələcəyə doğru addımladı. Əsərdə güneşdə olan isti rənglərlə, rəng kaloriti ilə onun işıqlı əllərini göstərməyə çalışmışam. Digər kompazisiyalı portretlər isə "Türk dünyasının liderləri" adlanır. Burada həm M.K.Atatürkün, həm də fenomenal şəxsiyyət Heydər Əliyevin portreti təsvir olunub. Türkçülüynün simvolu olan göy rəngdə dərin köklərə malik nəhəng gövdəli ağac təsvir etmişdim. Bu da bizim soy - kökümüzün qədimliyindən, türk dünyası liderlərinin bir-birinə köməklindən xəbər verir. Mavi rəngli ağacın budaqlarını məhz türk dövlətlərinin bayrağında olan simvolik rənglərlə bildirmək istəmişəm. Köklərdə isə bir tərəfdə qədim Naxçıvan torpağını, digər tərəfdə isə Azərbaycan torpağını müxtəlif cizgilər ilə fonda vermişdim. Heydər Əliyev ideyalarının uğurlu davamçısı Prezident İlham Əliyevin kompazisiyalı portreti sergide yer almışdı. Prezidentin bütöv təsviri fonunda Bakı şəhərinin mənzərəsini canlandırmışdım.

- Bas, Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının Vəcihə Səmədova adına sergi salonunda keçirilən serginiz insanlarda hansı təəssüratı yaratdı?

- Bakı şəhərində keçirilən sergimdə 80-ə yaxın əsərim nümayiş olundu. Burada qədim Naxçıvanın ecazkar təbiət gözəlliklərini rənglərin dili ilə çatdırmağa çalışmışdım. Nuh yurdu Naxçıvan adından da məlumdur ki, peyğəmbər ocağı, müqəddəs məkandır. Burada Naxçıvanın adının tarixi kökünə fikir versək Nuhun adı ilə bağlı olduğunu görə bilərik. Seçdiyim əsərlərdə Naxçıvan abidələri, təbiət abidələri öndə dururdu. Natümmortlarda xalqımızın qədim məişət əşyaları, xalq etnoqrafiyasına bağlılıq, tarixi keçmişimizə bələdçilik öz həllini tapmışdır. Kompazisiyalarımdan ən çox bəyəniləni "Qədim Nuhçıxan" əsəri oldu. Serginin afişasında, hazırladığımız bukletlərdə də bu öz əksini tapmışdı.

- Həbibə xanım, Prezident İlham Əliyevin 2016-cı il iyunun 2-də imzaladığı Sərəncama əsasən Naxçıvan şəhəri 2018-ci il üçün "İslam Mədəniyyətinin Paytaxtı" elan olunub. Naxçıvanın tarixini, mədəniyyətini, adət-ənənələrini, mədəni dəyərlərini özündə

əks etdirən çoxlu sənət əsərləriniz var. Bu mövzuya yenidən qayıtmaq, yaratdığınız tabloları təkmilləşdirmək istəyiniz varmı?

- Hər bir millət, hər bir xalq yaşadığı həyatı əks etdirən sənət əsərlərinə istinad edir. Naxçıvanın həm də qədim sivilizasiyanın beşiyi olduğunu nəzərə alsaq, çox tarixi bir prosesin şahidi olacağıma əminlik yaranır. Sözsüz ki, mən də türk-islam mədəniyyət nümunələrinin, dini abidələrin tanındılması, təbliği ilə bağlı bir sıra işlər görürəm. Çalışıram ki, şəhərimizə gələn qonaqların özləri üçün alacaqları xatirə əşyaları içərisində mənim də rəsm əsərlərim olsun. Bunun üçün Naxçıvan torpağının qədimliklə müasirliyinin vəhdətini göstərməyə çalışıram. Görkəmli rəssam B.Kəngərliyə "Nuh Türbəsi" mənzərəsi əsasında, eləcə də tədqiqatlar nəticəsində Nuh peyğəmbərin Naxçıvanda olması təsdiqlənib. Həmin türbə dövlətimiz tərəfindən bərpa edilib. Əsərlərimdə abidələrin müasir görkəmini, əzəmətini təsvir edirəm.

- Sənətsevərlərin sergi ilə bağlı yekdül qənaəti nədən ibarət olur?

- Deyilən fikirlərlə, rəylərə əsasən maraqla qarşılandı. Tamaşaçılar qeyd edirdilər ki, rənglər daha könülaçandır, mövzular aktualdır. Rəsmlər tək bir süjet xətti istiqamətində deyil, çoxplanlı şəkildə işlənib. Mənzərələr, portretlər, natümmortlar, fəlsəfi mənanı özündə əks etdirib. İsti və soyuq rənglərin harmoniyasının olduğunu da qeyd etdilər. "Naxçıvan etüdləri" daha çox diqqəti cəlb edirdi. Naxçıvan təbiətinin insanda qəribə hiss yaratdığı vurğulayanlar da az deyildi. Kompazisiyalardan ən çox diqqət çəkən "Qədim Nuhçıxan", "Üçüncü dünyamız", "İnsan və zaman" idi.

Bəli, rəssam heç vaxt arxayınlaşmamalıdır. Bu sənət üreymizinin yanğısı, təxəyyülümüzün məhsulu ilə qol-budaq atır. Heqiqi istedad zəhmətlə yığılanda möcüzələr yaranır, sənət möcüzəsi.

- Pedaqoji fealiyyətiniz işinə mane olmur ki?

- Xeyr, Naxçıvan Dövlət Universitetinin Təsviri incəsənət kafedrasında müəllim kimi fealiyyət göstərirəm. Tələbələrin gələcəkdə ixtisaslı kadr kimi formalaşmasında üzərimə düşən məsuliyyəti dərinəndərk edirəm. Bizə yaradılan şərait müqabilində borcumuzdur ki, tələbələrə ixtisasın sirlərini dərinləndirən öyrədək.